

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**1 Ocak – 30 Eylül 2015 ara hesap
dönemine ait özet konsolide finansal
tablolar**

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

1 Ocak-30 Eylül 2015 ara hesap dönemine ait özet konsolide finansal tablolar

İçindekiler

Sayfa

Ara dönem konsolide finansal durum tablosu	1
Ara dönem konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	2
Ara dönem konsolide özkaynak değişim tablosu	3
Ara dönem konsolide nakit akış tablosu	4
Ara dönem özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar	5 - 49
Not 1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	5-6
Not 2 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	7-15
Not 3 İşletme birleşmeleri	15
Not 4 Nakit ve nakit benzerleri	15-16
Not 5 Borçlanmalar	17-19
Not 6 Ticari alacaklar ve borçlar	20-21
Not 7 Diğer alacaklar ve borçlar	21
Not 8 Stoklar	22
Not 9 Finansal yatırımlar	22
Not 10 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	22-23
Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkuller	23
Not 12 Maddi duran varlıklar	24-25
Not 13 Maddi olmayan duran varlıklar	25
Not 14 Peşin ödenmiş giderler	26
Not 15 Diğer varlıklar ve yükümlülükler	26-27
Not 16 Ertelenmiş gelirler	28
Not 17 Karşılıklar	28-31
Not 18 Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	31
Not 19 Diğer borçlar	31
Not 20 Türev araçlar	32
Not 21 Devlet teşvik ve yardımları	32-33
Not 22 Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler	34-35
Not 23 Özkaynaklar	35-36
Not 24 Hasılat ve satışların maliyeti	37
Not 25 Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri	38
Not 26 Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)	39
Not 27 Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	39
Not 28 Finansman gelirleri/(giderleri)	39
Not 29 Vergi varlık ve yükümlülükleri	40-41
Not 30 Pay başına kazanç	42
Not 31 İlişkili taraf açıklamaları	42-45
Not 32 Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi	45-49
Not 33 Bilanço tarihinden sonraki olaylar	49

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla ara dönem konsolide finansal durum tablosu (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

Varlıklar	Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmiş
		30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar		9.779.630	6.991.378
Nakit ve nakit benzerleri	4	2.486.584	3.898.396
Ticari alacaklar	6	3.149.171	169.835
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6, 31	770.538	7.383
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		2.378.633	162.452
Diğer alacaklar	7	115.843	30.866
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		115.843	30.866
Türev araçlar	20	503.684	64.606
Stoklar	8	2.722.666	2.370.534
Peşin ödenmiş giderler	14	139.350	124.031
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	29	1.916	1.235
Diğer dönen varlıklar	15	660.416	331.875
Duran varlıklar		16.725.491	14.941.182
Finansal yatırımlar	9	4.000	4.000
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	10	707.030	726.494
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	4.621	4.621
Maddi duran varlıklar	12	11.421.065	10.663.393
Maddi olmayan duran varlıklar	13	55.268	60.569
Diğer maddi olmayan duran varlıklar		55.268	60.569
Türev araçlar	20	287.003	-
Peşin ödenmiş giderler	14	184.297	260.314
Ertelenmiş vergi varlığı	29	3.368.758	2.623.134
Diğer duran varlıklar	15	693.449	598.657
Toplam varlıklar		26.505.121	21.932.560
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		9.835.031	8.561.001
Kısa vadeli borçlanmalar	5	356.131	40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	5	1.360.896	737.056
Ticari borçlar	6	4.795.548	5.610.001
İlişkili taraflara ticari borçlar	6, 31	43.866	67.849
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		4.751.682	5.542.152
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18	33.001	93.297
Diğer borçlar	19	8.653	10.282
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		8.653	10.282
Türev araçlar	20	41.968	68
Ertelenmiş gelirler	16	50.047	17.366
Dönem karı vergi yükümlülüğü	29	12.790	5.147
Kısa vadeli karşılıklar	17	117.216	108.824
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		50.744	6.870
Diğer kısa vadeli karşılıklar		66.472	101.954
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	15	3.058.781	1.938.712
Uzun vadeli yükümlülükler		9.388.804	7.158.929
Uzun vadeli borçlanmalar	5	9.131.406	6.977.706
Uzun vadeli karşılıklar	17	190.500	176.023
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		190.500	176.023
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	15	3.827	4.709
Türev araçlar	20	63.071	491
Özkaynaklar		7.281.286	6.212.630
Ödenmiş sermaye	23	250.419	250.419
Sermaye düzeltme farkları	23	1.344.243	1.344.243
Paylara ilişkin primler/iskontolar		172	172
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(11.186)	(11.186)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)		(11.186)	(11.186)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(668.387)	65.867
Risken korunma kazanç/(kayıpları)	32	(742.059)	(447)
Yabancı para çevrim farkları		19.416	12.058
Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/(kayıpları)		54.256	54.256
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	23	163.401	163.401
Geçmiş yıllar karları		4.410.959	2.884.837
Net dönem karı		1.735.255	1.458.963
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		7.224.876	6.156.716
Kontrol gücü olmayan paylar		56.410	55.914
Toplam kaynaklar		26.505.121	21.932.560

30 Eylül 2015 tarihi ve bu tarihte sona eren ara hesap dönemi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 6 Kasım 2015 tarihli yönetim kurulu toplantısında onaylanmıştır.

İlişikteki notlar ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş
		1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Hasılat	24	27.994.812	10.445.504	30.685.740	11.811.567
Satışların maliyeti (-)	24	(25.122.858)	(9.226.531)	(29.649.048)	(11.211.898)
Brüt kar		2.871.954	1.218.973	1.036.692	599.669
Genel yönetim giderleri (-)	25	(446.637)	(174.269)	(354.917)	(122.380)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	25	(130.820)	(51.840)	(123.560)	(49.434)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	25	(17.073)	(4.880)	(11.432)	(4.434)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	103.358	40.125	133.328	(20.240)
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(813.147)	(434.019)	(277.769)	(252.526)
Esas faaliyet karı		1.567.635	594.090	402.342	150.655
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	27	769	557	(29)	(7)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	10	41.259	31.882	45.331	15.958
Finansman gelirleri/(giderleri) öncesi faaliyet karı		1.609.663	626.529	447.644	166.606
Finansman gelirleri	28	1.002.239	508.224	353.116	255.917
Finansman giderleri (-)	28	(1.433.523)	(636.718)	(521.741)	(292.120)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		1.178.379	498.035	279.019	130.403
Sürdürülen faaliyetler vergi geliri	29	563.675	252.478	974.516	248.922
Dönem vergi gideri (-)		(12.790)	(6.947)	(2.551)	(1.249)
Ertelenmiş vergi geliri		576.465	259.425	977.067	250.171
Sürdürülen faaliyetler dönem karı		1.742.054	750.513	1.253.535	379.325
Diğer kapsamlı gelirler:					
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar		(919.980)	(640.013)	2.373	2.445
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim		7.358	3.981	2.373	2.445
Riskten korunma kazanç/(kayıpları)		(927.338)	(643.994)	-	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler					
-Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)		185.469	128.800	-	-
Diğer kapsamlı (gider)/gelir (vergi sonrası)		(734.511)	(511.213)	2.373	2.445
Toplam kapsamlı gelir		1.007.543	239.300	1.255.908	381.770
Dönem karının dağılımı:					
Kontrol gücü olmayan paylar		6.799	490	7.279	1.957
Ana ortaklık payları		1.735.255	750.023	1.246.256	377.368
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı		6.542	340	7.279	1.957
Kontrol gücü olmayan paylar		1.001.001	238.960	1.248.629	379.813
Ana ortaklık payları					
Nominal değeri 1 Kr olan pay başına kazanç (Kr)	30	6,93	3,00	4,98	1,51

İlişikteki notlar ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide özkaynak değişim tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			Birikmiş karlar						
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Pay ihraç primleri/ iskontoları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıpları)	Riskten korunma kazanç/ (kayıpları)	Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/ (kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar
Bağımsız denetimden geçmemiş													
1 Ocak 2014	250.419	1.344.243	172	(2.672)	-	47.664	9.375	221.417	2.025.761	1.197.223	5.093.602	44.912	5.138.514
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	(58.016)	1.255.239	(1.197.223)	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	(396.163)	-	(396.163)	-	(396.163)
- Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.246.256	1.246.256	7.279	1.253.535
- Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	-	2.373	-	-	-	2.373	-	2.373
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	-	2.373	-	-	1.246.256	1.248.629	7.279	1.255.908
30 Eylül 2014	250.419	1.344.243	172	(2.672)	-	47.664	11.748	163.401	2.884.837	1.246.256	5.946.068	52.191	5.998.259
Bağımsız denetimden geçmemiş													
1 Ocak 2015	250.419	1.344.243	172	(11.186)	(447)	54.256	12.058	163.401	2.884.837	1.458.963	6.156.716	55.914	6.212.630
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkileri	-	-	-	-	-	-	-	-	67.159	-	67.159	-	67.159
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	1.458.963	(1.458.963)	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.046)	(6.046)
- Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.735.255	1.735.255	6.799	1.742.054
- Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	(741.612)	-	7.358	-	-	-	(734.254)	(257)	(734.511)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(741.612)	-	7.358	-	-	1.735.255	1.001.001	6.542	1.007.543
30 Eylül 2015	250.419	1.344.243	172	(11.186)	-	(742.059)	19.416	163.401	4.410.959	1.735.255	7.224.876	56.410	7.281.286

İlişikteki notlar ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait konsolide nakit akış tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş
	Notlar	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		(1.207.940)	1.779.932
Dönem Karı/Zararı		1.742.054	1.253.535
Dönem Net Karı/Zararı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		593.455	(421.557)
- Amortisman ve İtfa Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	12,13	317.159	189.870
- Stok Değer Düşüklüğü/İptali İle İlgili Düzeltmeler	8	(90.204)	-
- Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	17	65.421	43.539
- Faiz Gelirleri ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	28	267.749	123.807
- Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları/Kazançları İle İlgili Düzeltmeler	20	(418.192)	(55.736)
- Özkaynak Pay Alma Yöntemi İle Değerlenen Yatırımların Karları İle İlgili Düzeltmeler	10	(41.259)	(45.331)
- Vergi Geliri İle İlgili Düzeltmeler	29	(563.675)	(974.516)
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıp/Kazançlar İle İlgili Düzeltmeler	27	(769)	29
- Yatırım ya da Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışlarına Neden Olan Diğer Kalemlere İlişkin Düzeltmeler	28	1.046.148	301.662
- Kar/Zarar Mutabakatı İle İlgili Diğer Düzeltmeler		11.077	(4.881)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		(3.453.975)	1.286.721
- Stoklardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		(261.928)	239.542
- Ticari Alacaklardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		(2.992.130)	830.782
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		(475.302)	(338.005)
- Ticari Borçlardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		(812.736)	199.600
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		1.088.121	354.802
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		(1.118.466)	2.118.699
- Vergi Ödemeleri/İadeleri		(5.828)	(5.441)
- Ceza Ödemeleri	17	(54.998)	(309.011)
- Diğer Nakit Girişleri/Çıkışları	17	(28.648)	(24.315)
B. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(654.472)	(1.533.816)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		1.046	89
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12,13	(725.518)	(1.603.905)
Alınan Temettüleri	10	70.000	70.000
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		351.772	(255.144)
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri		506.219	235.062
Ödenen Temettüleri		(6.046)	(396.163)
Alınan Faiz		121.181	100.530
Ödenen Faiz		(269.582)	(194.573)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/azalış		(1.510.640)	(9.028)
D. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		-	-
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/azalış		(1.510.640)	(9.028)
E. Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		3.211.406	3.087.870
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	1.700.766	3.078.842

İlişikteki notlar ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Ham petrol tedarik ve rafine etmek, gerektiğinde petrol ürünlerini ithal ve ihraç etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmak, yaptırmak, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafinaj sektörü altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB)) işlem görmektedir. 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla, Şirket'in BİST'e kayıtlı %49 oranında hissesi mevcuttur. Aynı tarih itibarıyla Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 23):

	%
Enerji Yatırımları A.Ş.	51,00
Halka açık kısım	49,00
	100,00

Şirket ana ortağı; Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. ("Körfez") (*)	Türkiye	Hava taşımacılığı ve ulaştırma

(*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Körfez, 2009 yılının Haziran ayında kurulmuş olup, Grup'un 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait özet konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. Körfez'in 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla aktif toplamı 8.195 bin TL ve net dönem zararı 84 bin TL'dir.

Müşterek yönetime tabi ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade Singapore	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2015 tarihinde 5.116'dır (31 Aralık 2014 – 5.067).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No:25 41790
Körfez, Kocaeli

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'nı / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un finansal tabloları, bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Türkiye Muhasebe Standardı No:34 "Ara Dönem Finansal Raporlama" uyarınca işletmeler, ara dönem finansal tablolarını tam set veya özet olarak hazırlamakta serbesttirler. Grup bu çerçevede, ara dönemlerde özet konsolide finansal tablo hazırlamayı tercih etmiştir. Dolayısıyla bu ara dönem özet konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2014 tarihli konsolide finansal tabloları ile beraber okunmalıdır.

Grup ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen satılmaya hazır finansal varlıklar ve türev araçlar dışında, tarihi maliyet esasına baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ('fonksiyonel para birimi'). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel ve sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemine ait özet konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

i) 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TMS 19 – Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19'a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirebileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik, 1 Temmuz 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

TMS/TFRS'lerde Yıllık iyileştirmeler

KGK, Eylül 2014'de '2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler' ve "2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler" ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler 1 Temmuz 2014'den itibaren başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler:

Hakediş koşulları olan performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlarına açıklık getirilmiştir. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesinde yükümlülük (veya varlık) olarak sınıflanan koşullu bedelin, TMS 39 Finansal Araçlar (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamında olsun ya da olmasın, sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal araç olarak muhasebeleştirileceğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu konulara açıklık getirmektedir: i) TFRS 8'e göre toplulaştırma/birleştirme kriterinin uygulanmasına ilişkin yönetimin yaptığı değerlendirme, birleştirilen faaliyet bölümlerinin kısa tanımlarının ve benzerliklerine ilişkin değerlendirme yapılırken kullanılan ekonomik karakteristiklerinin (örneğin satış ve brüt karları) belirtilmesini de içerecek şekilde açıklanmalıdır. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticisine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 16.35(a) ve TMS 38.80(a)'daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Buna ilave olarak yönetici işletme kullanan bir şirketin yönetim hizmeti için katlandığı masrafları açıklaması gerekmektedir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik ile i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların da TFRS 3'ün kapsamında olmadığı ve ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü Karar Gerekçeleri

TFRS 13'deki portföy istisnasının sadece finansal varlık, finansal yükümlülükler değil TMS 39 (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamındaki diğer sözleşmelere de uygulanabileceği açıklanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul ve sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflanmasında TFRS 3 ve TMS 40'un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Ara dönem özet konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012'de ve Şubat 2015'de yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, "taşıyıcı bitkiler" in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişiklikte üzüm asma, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve "maliyet modeli" ya da "yeniden değerlendirme modeli" ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27'de Değişiklik)

Şubat 2015'de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
 - TFRS 9 uyarınca
- veya
- TMS 28'de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları – Değişiklikler

Şubat 2015’de, TFRS 10 ve TMS 28’deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3’te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişkisiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişiklik ileriki dönemlerde Grup tarafından uygulanacaktır.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28’de değişiklikler yapmıştır. Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TMS 1’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayırıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliklerin Grup’un konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, Şubat 2015’de “TFRSYıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi”ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gereçekler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir.
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir.
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir.
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gereklileri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

UFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

UMSK Mayıs 2014'de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15'in uygulama tarihi aslında 1 Ocak 2017'di, ancak Temmuz 2015 de UMSK geçerlilik tarihini 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak şekilde ertelemiştir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014'te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden 'kendi kredi riski' ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları diğer kapsamlı gelir tablosu ve özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

2.1.4 Konsolidasyon esasları

- a) 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait özet konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir.

	30 Eylül 2015		31 Aralık 2014	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı Ortaklık				
Ditaş	79,98	79,98	79,98	79,98
Üsküdar	79,98	79,98	79,98	79,98
Damla	79,98	79,98	79,98	79,98
Beykoz	79,98	79,98	79,98	79,98
Kadıköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Sarıyer	79,98	79,98	79,98	79,98
Kartal	79,98	79,98	79,98	79,98
Maltepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Salacak	79,98	79,98	79,98	79,98
Karşıyaka	79,98	79,98	79,98	79,98

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

- c) Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar, Grup'un bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden veya ilişkili tarafların sahip olduğu paylara ait oy haklarını onlar adına kullanma yetkisinden yararlanarak sağlamaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğünün karşılanmasıyla gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklarının faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıktaki payı oranında Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların oranları gösterilmiştir:

	30 Eylül 2015		31 Aralık 2014	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıklar				
Opet	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet International Limited (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Trade B.V. (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Trade Singapore (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş. (*)	16,65	13,32	16,65	13,32
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (*)	12,50	10,00	12,50	10,00
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00

(*) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında konsolidasyon kapsamına alınmaktadır veya özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir.

- d) Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır (Not 9).
- e) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda ana ortaklık dışı pay olarak gösterilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile; 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akım tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 30 Eylül 2014 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

2.2.2 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren döneme ilişkin özet ara dönem konsolide finansal tablolar, TFRS'nin ara dönem finansal tabloların hazırlanmasına yönelik TMS 34 standardına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında uygulanan muhasebe politikalarıyla tutarlı olan muhasebe politikalarının uygulanması suretiyle hazırlanmıştır. Dolayısıyla, bu özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile birlikte değerlendirilmelidir.

3. İşletme birleşmeleri

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara dönem içerisinde gerçekleşen herhangi bir işletme birleşmesi yoktur.

4. Nakit ve nakit benzerleri

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Bankalar		
Gelir payı (bloke)	780.495	676.881
Vadeli mevduat	1.694.361	3.180.801
Vadesiz mevduat	6.405	30.605
Vadeli mevduat faiz tahakkukları	5.323	10.109
Toplam	2.486.584	3.898.396

Gelir payı (bloke)

Şirket tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda tutulmakta ve Şirket kayıtlarında bloke mevduat olarak değerlendirilmektedir. Gelir payları 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 15).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayı aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2015

	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	1.029.153	-	1.029.153
ABD Doları	414.505	217.654	632.159
Avro	30.906	2.053	32.959
İngiliz Sterlini	90	-	90
Vadeli mevduat	1.474.654	219.707	1.694.361

31 Aralık 2014

	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	1.816.266	-	1.816.266
ABD Doları	1.054.841	274.414	1.329.255
Avro	34.477	564	35.041
İngiliz Sterlini	239	-	239
Vadeli mevduat	2.905.823	274.978	3.180.801

Vadeli TL mevduatların etkin faiz oranı %13,12, vadeli ABD doları mevduatların etkin faiz oranı %2,28, vadeli Avro mevduatların etkin faiz oranı %1,40, vadeli İngiliz Sterlini mevduatların etkin faiz oranı %1,40 (31 Aralık 2014 - TL için %11,28, ABD doları için %2,44, Avro için %1,65, İngiliz Sterlini için %1,65)'dir.

30 Eylül 2015 ve 30 Eylül 2014 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akım tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	30 Eylül 2014
Hazır değerler	2.486.584	3.728.804
Bloke mevduatlar (Gelir payı dahil)	(780.495)	(646.727)
Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları	(5.323)	(3.235)
Nakit ve nakit benzeri değerler	1.700.766	3.078.842

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borçlanmalar:		
Kısa vadeli banka kredileri	356.071	40.248
Kredi faiz tahakkukları	60	-
Toplam	356.131	40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:		
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli taksitleri	1.216.549	707.211
Kredi faiz tahakkukları	104.615	18.992
Tahvil faiz tahakkukları	39.732	10.853
Toplam	1.360.896	737.056
Uzun vadeli borçlanmalar:		
Uzun vadeli banka kredileri	6.801.096	5.354.476
Çıkarılmış tahviller (*)	2.330.310	1.623.230
Toplam	9.131.406	6.977.706
Toplam borçlanmalar	10.848.433	7.755.010

- (*) Tüpraş, 26 Eylül, 17 Ekim, 18 Ekim, 30 Ekim ve 2 Kasım 2012 tarihli özel durum açıklamalarında belirttiği üzere yurtdışında yerleşik yatırımcılara tahvil ihraç etmiş ve tahvil satışı 2 Kasım 2012 tarihinde tamamlanmıştır. Satışı tamamlanan toplam 700 milyon ABD Doları tutarındaki tahvillerin vadesi 2 Mayıs 2018 olup, altı ayda bir faiz ödemeli, kupon faiz oranı %4,125'tir. Ayrıca Tüpraş tarafından 18 Aralık 2014, 31 Aralık 2014, 16 Ocak 2015 ve 19 Ocak 2015 tarihli özel durum açıklamalarında bildirildiği üzere, yurtiçinde halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara bir milyar Türk Lirası nominal tutara kadar tahvil ihracına yönelik gerekli izinler alınmış ve toplam 200 milyon Türk Lirası nominal tutarındaki, 728 gün vadeli ve altı ayda bir sabit kupon ödemeli tahvil ihracı 19 Ocak 2015 tarihinde tamamlanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli borçlanmaların para birimi ve etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

			30 Eylül 2015
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,63	2.300.000	7.000
TL krediler (*)	-	349.070.699	349.071
			356.071
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:			
ABD doları krediler	2,54	317.256.593	965.507
Avro krediler	2,44	13.016.854	44.532
TL krediler	12,46	206.509.803	206.510
			1.216.549
Faiz gider tahakkukları			144.407
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.717.027
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,42	1.736.822.614	5.285.672
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	2.130.310
Avro krediler	3,18	47.590.159	162.815
TL krediler	10,88	1.352.607.844	1.352.609
TL tahviller	8,97	200.000.000	200.000
			9.131.406
Faiz gider tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			9.131.406

(*) 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla, ÖTV, Gümkart ve SGK borçlarının ödenmesinde bankalar tarafından Şirket'e 349.071 bin TL tutarında faizsiz kredi sağlanmıştır (31 Aralık 2014 – 40.248 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (devamı)

			31 Aralık 2014
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
TL krediler	-	40.247.808	40.248
			40.248
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli taksitleri:			
ABD doları krediler	2,39	195.450.402	453.230
Avro krediler	1,98	16.593.295	46.805
TL krediler	12,39	207.176.471	207.176
			707.211
Faiz gider tahakkukları			29.845
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			777.304
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,32	1.880.608.765	4.360.943
ABD doları tahviller	4,17	700.000.000	1.623.230
Avro krediler	2,84	58.392.764	164.709
TL krediler	11,42	828.823.529	828.824
			6.977.706
Faiz gider tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			6.977.706

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
2016	1.012.115	1.489.233
2017	1.974.683	840.452
2018	3.082.733	2.343.280
2019	631.931	477.335
2020 ve sonrası	2.429.944	1.827.406
	9.131.406	6.977.706

2011 yılında Tüpraş, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden kredi kullanımına 2011 yılında başlamış ve 2012-2015 yıllarında devam etmiştir. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu (CESCE) ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu (SACE) tarafından sigorta edilen krediler ilk 4 yılı anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli, üçüncü kredi anlaşması ise 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli. 30 Eylül 2015 tarihi itibariyle kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 1.998 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanılmıştır (31 Aralık 2014 – 1.984,5 milyon ABD Doları).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli ticari alacaklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Ticari alacaklar	2.391.960	162.968
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 31)	770.538	7.383
Şüpheli ticari alacaklar	2.593	2.593
Diğer ticari alacaklar	11	28
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri	(13.338)	(544)
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(2.593)	(2.593)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)	3.149.171	169.835

Tüpraş, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 669.212 bin TL'yi (31 Aralık 2014 – 2.276.683 bin TL) ticari alacaklardan düşmüştür.

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Grup 1	6.837	1.308
Grup 2	75.969	429
Grup 3	2.421.578	60.869
Grup 4	126.341	34.020
	2.630.725	96.626

Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için yaşlandırma analizi

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
3 aydan kısa	367.478	56.040
3-12 ay arası	150.968	17.169
	518.446	73.209

Grup yönetimi, vadesini geçmiş ancak karşılık ayrılmayan alacak tutarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörmemektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Şüpheli ticari alacak karşılığının 30 Eylül 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren ara dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	2.593	2.593
Dönem içerisindeki artış	-	-
30 Eylül	2.593	2.593

Kısa vadeli ticari borçlar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Ticari borçlar	4.753.794	5.542.547
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 31)	43.866	67.849
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri	(2.112)	(395)
Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)	4.795.548	5.610.001

7. Diğer alacaklar ve borçlar**Kısa vadeli diğer alacaklar:**

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Verilen depozito ve teminatlar	106.974	20.339
Personelden alacaklar	8.193	7.203
Sigorta tazminat alacakları	676	3.324
Şüpheli diğer alacaklar	645	645
Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(645)	(645)
Toplam	115.843	30.866

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Stoklar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	901.390	567.290
Yarı mamuller	677.151	485.648
Mamuller	785.054	691.302
Ticari mallar	19.318	24.229
Yoldaki mallar	328.464	681.325
Diğer stoklar	11.289	10.944
	2.722.666	2.460.738
Stok değer düşüklüğü karşılığı	-	(90.204)
	2.722.666	2.370.534

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla, stok değer düşüklüğü karşılığının 88.949 bin TL'lik kısmı mamullerden, 1.255 bin TL'lik kısmı ticari mallardan kaynaklanmaktadır ve satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir. Stok değer düşüklüğü karşılığının 30 Eylül 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren ara dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	90.204	-
Dönem içerisindeki artışlar	-	7.227
Dönem içerisindeki iptaller	(90.204)	(7.227)
30 Eylül	-	-

9. Finansal yatırımlar

Uzun vadeli finansal yatırımlar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%) Tutar
Körfez Hava Ulaştırma A.Ş.	100,00 4.000	100,00 4.000
	4.000	4.000

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%) Tutar
OPET Petrolcülük A.Ş.	40,00 707.030	40,00 726.494
	707.030	726.494

28 Aralık 2006 tarihinde Opet hisselerinin satın alımından doğan 189.073 bin TL'lik şerefiye tutarı mali tablolarda iştirak değerinin üzerine sınıflandırılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (devamı)

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki değişimler aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	726.494	804.168
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların mali yıl karlarındaki pay	41.259	45.331
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların dağıttığı temettü	(70.000)	(70.000)
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklı yabancı para çevrim farkları	7.358	2.373
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklı geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin etkisi	1.919	-
30 Eylül	707.030	781.872

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar	2.283.880	2.267.632
Duran varlıklar	1.747.463	1.840.536
Toplam varlıklar	4.031.343	4.108.168
Kısa vadeli yükümlülükler	1.758.437	1.810.634
Uzun vadeli yükümlülükler	966.982	942.950
Özkaynaklar	1.305.924	1.354.584
Toplam kaynaklar	4.031.343	4.108.168

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Satış gelirleri (net)	13.918.355	5.230.004	15.447.498	5.908.670
Brüt kar	651.703	260.724	584.913	218.603
Faaliyet karı	280.520	156.622	228.600	109.320
Net dönem karı	107.945	84.503	113.328	39.895

11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller 4.621 bin TL tutarındaki arsalarından oluşmaktadır (31 Aralık 2014 – 4.621 bin TL). Yatırım amaçlı arsaların makul değerleri yapılan değerlendirme çalışmaları kapsamında 38.117 bin TL olarak tespit edilmiştir (31 Aralık 2014 – 38.117 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2015
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	48.862	-	-	(18)	48.844
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.656.919	-	256.466	(2)	1.913.383
Binalar	444.122	-	38.230	(133)	482.219
Makine, tesis ve cihazlar	5.692.599	-	160.636	(1.067)	5.852.168
Taşıt araçları	516.853	89.212	8.312	(247)	614.130
Döşeme ve demirbaşlar	80.955	658	9.234	(1.649)	89.198
Yapılmakta olan yatırımlar	6.921.974	979.815	(479.670)	-	7.422.119
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	122	-	-	1.489
	15.363.651	1.069.807	(6.792)	(3.116)	16.423.550
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(998.696)	(56.548)	-	-	(1.055.244)
Binalar	(160.461)	(7.447)	-	133	(167.775)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.381.748)	(211.863)	-	885	(3.592.726)
Taşıt araçları	(112.480)	(20.657)	-	247	(132.890)
Döşeme ve demirbaşlar	(45.681)	(8.546)	-	1.638	(52.589)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.192)	(69)	-	-	(1.261)
	(4.700.258)	(305.130)	-	2.903	(5.002.485)
Net defter değeri	10.663.393				11.421.065
	1 Ocak 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2014
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	46.147	-	-	-	46.147
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.531.714	-	6.317	-	1.538.031
Binalar	377.543	-	4.013	-	381.556
Makine, tesis ve cihazlar	5.448.935	43	47.415	(356)	5.496.037
Taşıt araçları	365.446	89.094	88	-	454.628
Döşeme ve demirbaşlar	69.486	176	7.884	(190)	77.356
Yapılmakta olan yatırımlar	4.939.958	1.802.067	(74.800)	-	6.667.225
Diğer maddi duran varlıklar	1.367	-	-	-	1.367
	12.780.596	1.891.380	(9.083)	(546)	14.662.347
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(935.561)	(48.073)	-	-	(983.634)
Binalar	(152.117)	(6.174)	-	-	(158.291)
Makine, tesis ve cihazlar	(3.237.724)	(106.989)	-	245	(3.344.468)
Taşıt araçları	(95.330)	(12.376)	-	-	(107.706)
Döşeme ve demirbaşlar	(37.199)	(7.588)	-	183	(44.604)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.102)	(70)	-	-	(1.172)
	(4.459.033)	(181.270)	-	428	(4.639.875)
Net defter değeri	8.321.563				10.022.472

Şirket, Fuel Oil Dönüşüm projesi kapsamında yapılan yatırımın fiili tamamlanmasının büyük ölçüde gerçekleştirilmiş olması sebebiyle 1 Mart 2015 tarihi itibarıyla borçlanma maliyetlerinin aktifleştirmesine son vermiştir. Şirket, 1 Mart 2015 tarihi itibarıyla alınan döviz kredileri ile ilgili oluşan borçlanma maliyetlerini TL kredi faizleri ile karşılaştırmış, toplam 1.500.660 bin TL tutarındaki borçlanma maliyetlerini kümüle yönteme göre mali tablolarında yapılmakta olan yatırımlar hesabında aktifleştirmiş ve 60.451 bin TL tutarındaki kur farkı giderini kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirmiştir. (31 Aralık 2014 – 1.181.193 bin TL yapılmakta olan yatırımlar hesabında aktifleştirilmiştir). Şirket Fuel Oil Dönüşüm projesinin kesin hakedişleri tamamlanmadığı için proje yatırımlarını "Yapılmakta Olan Yatırımlar" kaleminde izlemeye devam etmiş, faaliyete geçen kısımlara ilişkin kıst yöntemle ayrılan 91.537 bin TL amortisman karşılığını ise makine, tesis ve cihazlar kalemi altında muhasebeleştirmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar (devamı)

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 305.130 bin TL'lik (30 Eylül 2014 – 181.270 bin TL) amortisman giderinin 253.896 bin TL'lik (30 Eylül 2014 – 161.457 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 2 bin TL'lik (30 Eylül 2014 – 2 bin TL) kısmı satış ve pazarlama giderlerinde, 42.434 bin TL'lik (30 Eylül 2014 – 12.239 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 8.798 bin TL'lik (30 Eylül 2014 – 7.572 bin TL) kısmı diğer gider ve zararlarda yer almaktadır.

13. Maddi olmayan duran varlıklar

Diğer maddi olmayan duran varlıklar:

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2015
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	49.933	-	3.725	-	53.658
Geliştirme giderleri	54.096	-	3.067	(70)	57.093
	104.029	-	6.792	(70)	110.751
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(25.436)	(3.744)	-	-	(29.180)
Geliştirme giderleri	(18.024)	(8.285)	-	6	(26.303)
	(43.460)	(12.029)	-	6	(55.483)
Net defter değeri	60.569				55.268

30 Eylül 2014 tarihi itibarıyla diğer maddi olmayan varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2014	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2014
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	34.892	70	483	(7)	35.438
Geliştirme giderleri	35.764	-	8.600	-	44.364
	70.656	70	9.083	(7)	79.802
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(21.920)	(2.624)	-	7	(24.537)
Geliştirme giderleri	(9.369)	(5.976)	-	-	(15.345)
	(31.289)	(8.600)	-	7	(39.882)
Net defter değeri	39.367				39.920

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 12.029 bin TL'lik (30 Eylül 2014 – 8.600 bin TL) itfa payı giderinin; 10 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde (30 Eylül 2014 – 3 bin TL), 12.019 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde (30 Eylül 2014 – 8.597 bin TL) yer almaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Peşin ödenmiş giderler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	53.547	34.970
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	33.230	26.013
Verilen sipariş avansları	36.807	29.391
Mahsup edilecek vergi ve fonlar	15.766	33.657
Toplam	139.350	124.031

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Peşin ödenen yatırım kredisi sigorta giderleri (*)	112.992	141.406
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	39.307	41.530
İlişkili taraflara verilen sabit kıymet avansları (Not 31)	29.401	75.720
Peşin ödenen diğer giderler	2.597	1.658
Toplam	184.297	260.314

(*) Şirket, Fuel Oil Dönüşüm Projesi için almış olduğu yatırım kredilerinin sigortalarını ilk kullanım sırasında peşin olarak ödemiştir. Bu giderler kredilerin vadesi süresince itfa olacaktır.

15. Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Tecil edilen Katma Değer Vergisi ("KDV")	549.063	245.986
Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi ("ÖTV")	92.054	73.203
Diğer çeşitli dönen varlıklar	19.299	12.686
Toplam	660.416	331.875

Diğer duran varlıklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Yedek parça ve malzeme stokları	719.442	625.131
Diğer	2.819	2.338
Yedek parça ve malzeme stokları değer düşüklüğü karşılığı	(28.812)	(28.812)
Toplam	693.449	598.657

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Diğer varlık ve yükümlülükler (devamı)

Kısa vadeli diğer yükümlülükler:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Ödenecek ÖTV	1.161.412	826.276
Gelir payı	784.703	679.543
Tecil edilen KDV	549.063	245.986
Ödenecek KDV	443.222	66.543
Tecil edilen ÖTV	92.054	73.203
Ödenecek vergi ve yükümlülükler	16.299	36.112
Diğer	12.028	11.049
Toplam	3.058.781	1.938.712

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihrac kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda "Diğer dönen varlıklar" içerisinde ve yükümlülüklerde "Kısa vadeli diğer yükümlülükler" içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek "Diğer dönen varlıklar"da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, "kısa vadeli diğer yükümlülükler" ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK") tarafından azami 10 ABD doları/ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005'ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoku Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın gecelik repo ile değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla hesaplanan 784.703 bin TL (31 Aralık 2014 – 679.543 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin "Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Hesaplanan Gelir Payı'na ilişkin olarak bankalarda bloke gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 780.495 bin TL'lik tutar, "Nakit ve Nakit Benzerleri" içerisinde "Gelir payı (bloke)" olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2014 – 676.881 bin TL) (Not 4).

Diğer uzun vadeli yükümlülükler:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Gelecek yıllara ait gelirler	2.104	2.648
Diğer	1.723	2.061
Toplam	3.827	4.709

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

16. Ertelenmiş gelirler

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Alınan sipariş avansları	50.047	17.366
Toplam	50.047	17.366

17. Karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Personel prim tahakkukları	43.285	2.191
Kıdeme teşvik primi karşılığı	7.459	4.679
Toplam	50.744	6.870

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kıdeme tazminatı karşılığı	144.435	132.587
Kullanılmamış izin günleri karşılığı	39.969	37.265
Kıdeme teşvik primi karşılığı	6.096	6.171
Toplam	190.500	176.023

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla 5 yıllık kıdeme ulaşan kapsam içi çalışanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdemi olanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdemi olanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 günlük ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında, her kıdeme kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdukları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	10.850	8.326
Dönem içerisindeki artışlar	5.669	4.284
Dönem içerisindeki ödemeler	(2.964)	(1.562)
30 Eylül	13.555	11.048

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla 3.828,37 TL (31 Aralık 2014-3.438,22 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
İskonto oranı (%)	%3,50	%3,50
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	%99,52	%99,52

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıkları ile müşterek yönetime tabi ortaklığının kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla geçerli olan 3.828,37 TL üzerinden hesaplanmaktadır (31 Aralık 2014 -3.438,22 TL).

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	132.587	114.551
Faiz giderleri	8.115	8.176
Dönem içerisindeki artışlar	17.160	7.503
Dönem içerisindeki ödemeler	(13.427)	(9.343)
30 Eylül	144.435	120.887

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

Kullanılmamış izin günleri karşılığı:

Kullanılmamış izin günleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	37.265	31.727
Dönem içerisindeki artışlar	5.750	5.846
Dönem içerisindeki ödemeler	(3.046)	(2.095)
30 Eylül	39.969	35.478

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borç karşılıkları:		
EPDK katkı payı	21.162	14.635
Dava karşılığı	13.604	13.743
Vergi cezası karşılığı	-	54.998
Diğer	31.706	18.578
Toplam kısa vadeli borç karşılıkları	66.472	101.954

Vergi Cezası

24 Temmuz 2013 tarihli Özel Durum Açıklamasında belirtilen Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu tarafından Şirket nezdinden başlatılan vergi incelemesi sonucunda vergi inceleme elemanları tarafından eleştiri konusu yapılan hususlara ilişkin olarak düzenlenen Vergi İnceleme Raporları ile Vergi ve Ceza İhbarnameleri Şirket'e 8 Ocak 2015 tarihinde tebliğ edilmiştir. Toplam 65,6 milyon TL vergi aslı, 94,4 milyon TL vergi ziyai cezası talep edilen Vergi ve Ceza İhbarnameleri ile ilgili olarak 26 Şubat 2015 tarihinde Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma hükümleri kapsamında Merkezi Uzlaşma Komisyonu ile gerçekleştirilen görüşme sonucunda tarh edilen tüm tutarlar için faiz dahil toplam 54.998 bin TL ödenmesi konusunda uzlaşma sağlanmış olup, söz konusu ihtilaf ile ilgili hukuki süreç sona ermiştir. Şirket 31 Aralık 2014 tarihli mali tablolarında söz konusu vergi ve cezalara ilişkin 54.998 bin TL karşılık tutarını kısa vadeli borç karşılıkları hesabında muhasebeleştirmiştir. Söz konusu ceza 18 Mart 2015 tarihinde ödenmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Karşılıklar (devamı)

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren ara dönemler için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Dava	EPDK katılma payı	Rekabet Kurulu ceza karşılığı	Vergi cezası karşılığı	Diğer	Toplam
1 Ocak 2015	13.743	14.635	-	54.998	18.578	101.954
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	158	15.441	-	-	13.128	28.727
Dönem içerisindeki ödemeler	(297)	(8.914)	-	(54.998)	-	(64.209)
30 Eylül 2015	13.604	21.162	-	-	31.706	66.472
1 Ocak 2014	12.305	13.989	309.011	-	24.345	359.650
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	(55)	15.063	-	-	2.722	17.730
Dönem içerisindeki ödemeler	(128)	(11.187)	(309.011)	-	-	(320.326)
30 Eylül 2014	12.122	17.865	-	-	27.067	57.054

EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katkı payı tutarını ifade etmektedir.

18. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Personele borçlar	17.433	79.677
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	15.568	13.620
Toplam	33.001	93.297

19. Diğer borçlar

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Alınan depozito ve teminatlar	8.653	10.282
Toplam	8.653	10.282

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. Türev araçlar

	30 Eylül 2015			31 Aralık 2014		
	Raiç değerler			Raiç değerler		
	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
<i>Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı</i>						
Faiz haddi swap işlemleri	2.167.530	-	21.445	1.159.450	-	68
Çapraz döviz swap işlemleri	912.990	20.886	20.523	-	-	-
<i>Alım satım amaçlı</i>						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	2.160.743	473.968	-	1.646.419	64.606	-
Vadeli mal alım-satım işlemi	1.314.409	8.830	-	-	-	-
Kısa vadeli türev finansal araçlar		503.684	41.968		64.606	68
<i>Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı</i>						
Faiz haddi swap işlemleri	2.167.530	-	33.959	1.159.450	-	491
Çapraz döviz swap işlemleri	912.990	287.003	29.112	-	-	-
Uzun vadeli türev araçlar		287.003	63.071		-	491
Toplam türev araçlar		790.687	105.039		64.606	559

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli döviz işlemleri, Tüpraş'ın çeşitli finans kuruluşları ile imzaladığı ve 31 Aralık 2015 tarihinde sona erecek olan toplam 710.000 bin ABD doları alım karşılığında 1.709.110 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward işlemlerinden oluşmaktadır.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla faiz haddi swap işlemleri, Tüpraş'ın 650.000 bin ABD doları (31 Aralık 2014 – 500.000 bin ABD Doları) cinsinden ve Ditaş'ın 55.356 bin Avro (31 Aralık 2014 – Yoktur) cinsinden uzun vadeli kredilerinin değişken faizli taksit ödemelerini nakit akıma yönelik riskten korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla çapraz döviz swap işlemleri, Tüpraş'ın 200.000 bin ABD doları cinsinden ve döviz endeksli sabit faiz oranına sahip uzun vadeli tahvillerinin 463.875 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden (31 Aralık 2014 – Yoktur), ve Tüpraş'ın 100.000 bin ABD doları cinsinden değişken faizli ve uzun vadeli borçlanmalarının toplam 232.000 bin TL tutarındaki sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri, Tüpraş'ın fiyat riskine maruz kalan stoklarının 8,5 milyon varil için yapılmıştır. 31 Aralık 2015 tarihinde sona erecek olan mal alım- satım işleminin ağırlıklı ortalama fiyatı 50,81 ABD doları/ varil olup 1.314.409 bin TL alım karşılığında 1.323.239 bin TL satım yükümlülüğü bulunmaktadır.

21. Devlet teşvik ve yardımları

Şirket, 2 Ağustos 2010 tarihi itibarıyla Araştırma ve Geliştirme Merkezi Belgesini almış olup Araştırma ve Geliştirme Merkezi ve yürütmüş olduğu teşvikli Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı ("TEYDEB") Projeleri ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında araştırma ve geliştirme indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sosyal güvenlik primi desteği ve damga vergisi istisnası teşviklerinden yararlanmaktadır. Bu kapsamda 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in, Ar-ge merkezi kapsamında yaptığı harcamaları 6.654 bin TL (30 Eylül 2014 – 9.473 bin TL) ve TEYDEB kapsamında yaptığı harcamaları 2.714 bin TL'dir (30 Eylül 2014 – 2.857 bin TL). 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam ar-ge harcamalarının 2.431 bin TL'si (30 Eylül 2014 – 2.749 bin TL) teşvik geliri olarak kaydedilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

21. Devlet teşvik ve yardımları (devamı)

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30'unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50'sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamda Şirket, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla 8.053.785 bin TL (31 Aralık 2014 – 6.297.223 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.684.446 bin TL (31 Aralık 2014 – 2.888.214 bin TL) vergi aktifi elde etmiştir. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 154.756 bin TL'yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2014- 72.933 bin TL). Şirket, Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında ayrıca KDV istisnası, KDV iadesi, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

Şirket 11 Nisan 2013 tarihinde demir yolu ile şehirlerarası yük taşımacılığında kullanılacak olan 75.000 bin TL değerindeki vagonların satın alınması için T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirim oranı (%80), yatırıma katkı oranı (%40), sigorta primi işveren hissesi desteğidir (7 yıl).

Şirket 23 Eylül 2014 tarihinde Batman Rafinerisi Modernizasyon projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, vergi indirim oranı (%90), yatırıma katkı oranı (%50) ve faiz desteğidir.

Şirket 9 Ekim 2013 tarihinde İzmir Rafinerisi Yağ Arıtma ve Flare Gazı Geri Dönüşümü konulu çevre projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden yatırım teşvik belgesi almıştır. Yatırımın yararlandığı destek unsurları KDV istisnası, faiz desteği ve gümrük vergisi muafiyetidir.

Grup, 5510 sayılı kanun kapsamında %5 sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaktadır.

30 Eylül 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un devlet teşvik ve yardımlarından gelirleri (tamamı konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir) aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	30 Eylül 2014
Faiz teşvikleri	17.065	16.089
SGK teşvikleri	17.893	15.665
Ar-Ge teşvikleri	2.431	2.749
Toplam	37.389	34.503

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

	30 Eylül 2015		31 Aralık 2014	
Alınan teminatlar:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:
Alınan teminat mektupları		2.183.302		1.957.607
- TL Teminat mektupları	924.344	924.344	768.269	768.269
- USD Teminat mektupları	374.342	1.139.236	470.579	1.091.224
- EUR Teminat mektupları	32.821	112.288	32.306	91.126
- Diğer para cinslerinden teminat mektupları	-	7.434	-	6.988
Teminat senetleri		38.471		65.955
- TL Teminat senetleri	33.750	33.750	62.273	62.273
- Diğer para cinslerinden teminat senetleri	-	4.721	-	3.682
Alınan garanti mektupları		202.165		165.945
- TL Garanti mektupları	50.000	50.000	50.000	50.000
- USD Garanti mektupları	50.000	152.165	50.000	115.945
Alınan taahhütler		7.152		8.351
- USD Taahhütler	2.350	7.152	2.350	5.449
- Diğer para cinslerinden taahhütler	-	-	-	2.902
Toplam alınan teminatlar		2.431.090		2.197.858
Verilen teminatlar:				
Teminat akreditifleri		357.060		511.663
- USD Teminat akreditifleri	108.069	328.885	218.838	507.463
- EUR Teminat akreditifleri	8.235	28.175	1.379	3.890
- Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri	-	-	-	310
Teminat mektupları		408.586		306.474
- TL Teminat mektupları	347.111	347.111	259.632	259.632
- USD Teminat mektupları	20.200	61.475	20.200	46.842
Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler		1.604.549		1.429.270
- TL Teminat mektupları	1.563.495	1.563.495	1.395.422	1.395.422
- EUR Teminat mektupları	12.000	41.054	12.000	33.848
Bankalara verilen kefaletler		266.757		258.950
- USD Kefaletler	23.513	71.557	36.253	84.067
- EUR Kefaletler	57.056	195.200	62.000	174.883
Toplam verilen teminatlar		2.636.952		2.506.357

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır. Verilen teminatlar ise genellikle kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır. 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla bankalara verilen kefaletler, Grup'un konsolidasyon kapsamında olan şirketlerinin kullandığı 260.941 bin TL (31 Aralık 2014 – 258.950 bin TL) tutarındaki krediler ve 5.816 bin TL (31 Aralık 2014 – Yoktur) tutarındaki türev işlemler için verilmiştir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle teminat/rehin/ipotek pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	2.370.195	2.247.407
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	266.757	258.950
C. 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
D.Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına Girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	2.636.952	2.506.357

23. Özkaynaklar

Şirket'in 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	Ortaklık payı (%)	31 Aralık 2014	Ortaklık payı (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.714	51	127.714	51
Halka açık kısım	122.705	49	122.705	49
Toplam	250.419	100	250.419	100
Sermaye düzeltme farkları	1.344.243		1.344.243	
Ödenmiş sermaye toplamı	1.594.662		1.594.662	

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin kayıtlı sermayesi 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 Kr olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş ("Kr") (31 Aralık 2014 -1 Kr) kayıtlı nominal bedeldeki 25.041.919.999 adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedara yönetim kurulunda 1 üye ayrılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır.

Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Özkaynaklar (devamı)

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahis geçen tutarların Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 163.401 bin TL'dir (31 Aralık 2014 – 163.401 bin TL).

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Tüpraş'ın yasal kayıtlarındaki dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla 2.116.194 bin TL'dir. Bu kaynakların 1.698.998 bin TL'lik enflasyon düzeltme farklarından ve 16.115 bin TL'lik diğer sermaye yedeklerinden oluşan kısmı temettü olarak dağıtılması halinde vergiye tabi olacaktır.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2013 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 396.163 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, %158,2 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,582 TL brüt, 1,582 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %158,2 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 1,582 TL brüt, 1,3447 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

24. Hasılat ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Yurtiçi satışlar	22.140.297	8.840.232	24.756.207	9.443.977
Yurtdışı satışlar	5.916.877	1.657.625	5.946.402	2.390.488
Hizmet gelirleri	85.861	24.258	73.181	14.467
Brüt satışlar	28.143.035	10.522.115	30.775.790	11.848.932
Eksi: Satış iskontoları	(120.119)	(70.940)	(81.302)	(32.683)
Eksi: Satıştan iadeler	(28.104)	(5.671)	(8.748)	(4.682)
Net satış gelirleri	27.994.812	10.445.504	30.685.740	11.811.567
Satılan mamul maliyeti	(23.721.741)	(8.614.780)	(27.563.838)	(10.434.752)
Satılan ticari mallar maliyeti	(1.371.860)	(604.541)	(2.046.886)	(763.492)
Satılan hizmet maliyeti	(29.257)	(7.210)	(38.324)	(13.654)
Brüt kar	2.871.954	1.218.973	1.036.692	599.669

Satışların maliyeti:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Kullanılan hammadde ve sarf malzemeleri	22.209.610	8.039.556	26.369.826	10.049.948
Satılan ticari mal maliyeti	1.371.860	604.541	2.046.886	763.492
Enerji giderleri	696.046	260.142	571.075	206.259
Personel giderleri	332.702	123.316	247.941	76.856
Amortisman ve itfa payları (Not 12-13)	253.906	105.542	161.460	52.479
Diğer üretim giderleri	258.734	93.434	251.860	62.864
Satışların maliyeti	25.122.858	9.226.531	29.649.048	11.211.898

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri**Genel yönetim giderleri:**

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Personel giderleri	177.195	65.133	145.708	52.798
Sigorta giderleri	55.375	24.523	33.497	11.168
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12-13)	54.453	24.734	20.836	7.444
Vergi, resim ve harç giderleri	48.510	19.007	45.346	17.883
Dışarıdan alınan hizmetler	31.663	12.725	28.850	9.681
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	15.493	4.359	20.626	3.597
Ofis giderleri	15.803	5.564	14.685	5.268
Aidat giderleri	14.396	5.073	11.346	4.207
Kira giderleri	8.989	3.466	13.322	4.381
Seyahat ve ulaşım giderleri	1.327	407	1.754	538
Bağış ve yardımlar	1.043	511	749	605
Diğer	22.390	8.767	18.198	4.810
Toplam genel yönetim giderleri	446.637	174.269	354.917	122.380

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Personel giderleri	48.470	18.298	44.213	14.934
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	32.574	11.495	25.827	8.620
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	26.212	12.987	26.263	13.020
Kira giderleri	6.349	2.335	5.290	1.757
Enerji giderleri	1.918	586	3.513	1.359
Reklam giderleri	1.350	722	6.386	5.465
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12)	2	1	2	-
Diğer	13.945	5.416	12.066	4.279
Toplam pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	130.820	51.840	123.560	49.434

Araştırma ve geliştirme giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Personel giderleri	13.943	4.416	9.196	3.041
Lisans giderleri	1.321	-	-	-
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	973	165	1.044	892
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	157	27	219	92
Diğer	679	272	973	409
Toplam araştırma ve geliştirme giderleri	17.073	4.880	11.432	4.434

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)

Esas faaliyetlerden diğer gelirler:	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	82.804	29.724	121.327	42.167
Ticari alacakların kur farkı gelirleri	12.002	6.664	4.713	4.713
Ticari borçların kur farkı gelirleri	-	-	-	(69.627)
Kira gelirleri	2.297	954	2.079	806
Diğer	6.255	2.783	5.209	1.701
Toplam esas faaliyetlerden diğer gelirler	103.358	40.125	133.328	(20.240)
Esas faaliyetlerden diğer giderler:	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Çalışmayan kısım giderleri				
-Amortisman gideri (Not 12)	(8.798)	(1.200)	(7.572)	(4.695)
-Diğer çalışmayan kısım giderleri	(26.238)	(5.087)	(24.224)	(11.656)
Ticari borçların kur farkı giderleri	(755.345)	(421.603)	(236.409)	(236.409)
Ticari alacakların kur farkı giderleri	-	-	-	4.281
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	(4.726)	(1.794)	(6.851)	(2.430)
Diğer	(18.040)	(4.335)	(2.713)	(1.617)
Toplam esas faaliyetlerden diğer giderler	(813.147)	(434.019)	(277.769)	(252.526)

27. Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış karları/(zararları), net	769	557	(29)	(7)
Toplam yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	769	557	(29)	(7)

28. Finansman gelirleri/(giderleri)

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Finansman gelirleri:				
Mevduatlardan oluşan kur farkı karı	467.651	233.274	202.115	202.115
Türev araçlardan kaynaklanan karlar	418.193	219.607	55.736	55.736
Mevduat faiz gelirleri	116.395	55.343	95.265	33.571
Kredilerden oluşan kur farkı karı	-	-	-	(35.505)
Toplam finansal gelirleri	1.002.239	508.224	353.116	255.917
Finansman giderleri:				
Kredilerden oluşan kur farkı zararı	(1.046.148)	(498.253)	(301.662)	(301.662)
Faiz giderleri	(384.144)	(137.316)	(219.072)	(57.369)
Mevduatlardan oluşan kur farkı zararı	-	-	-	47.353
Türev araçlardan kaynaklanan zararlar	-	-	-	19.776
Diğer	(3.231)	(1.149)	(1.007)	(218)
Toplam finansman giderleri	(1.433.523)	(636.718)	(521.741)	(292.120)

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

29. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Kurumlar vergisi:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi	12.790	5.147
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	(1.916)	(1.235)
Kurumlar vergisi karşılığı	10.874	3.912

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2015 yılı için %20’dir (2014-%20). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Yatırım Teşvik Geliri

Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. İlgili yasa kapsamında Şirket, yeni yatırımları nedeniyle yapacağı yatırım harcamalarının %30’unu vergi matrahından %50 oranında, yatırım nihayetlenip gelir elde edilmeye başladığında indirim konusu yapabilecektir. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Şirket Stratejik Yatırım Teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamalarının %50’sini, vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Bu kapsamlarda Şirket, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla 8.053.785 bin TL (31 Aralık 2014 – 6.297.223 bin TL) yatırım harcaması yapmış olup gelecek dönemlerde kullanabileceği 3.684.446 bin TL (31 Aralık 2014 – 2.888.214 bin TL) vergi aktifi elde etmiştir. Ayrıca Şirket, Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla oluşan vergi matrahından 154.756 bin TL’yi mahsup etmiştir (31 Aralık 2014- 72.933 bin TL).

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)**

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, konsolide bilanço tarihi itibariyle geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı	
	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	226.687	1.107.247	(45.337)	(221.449)
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	720.363	64.606	(144.073)	(12.921)
Peşin ödenmiş giderler	146.222	167.419	(29.244)	(33.484)
Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı	57.112	57.112	(2.856)	(2.856)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(221.510)	(270.710)
Yatırım teşvik geliri	8.053.785	6.297.223	3.684.446	2.888.214
Stratejik yatırım teşvik belgesi kapsamında mahsup edilen teşvik geliri			(154.756)	(72.933)
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	155.363	141.395	31.072	28.279
Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı	38.014	35.550	7.602	7.110
Vergi cezası karşılığı	-	31.302	-	6.260
Yedek parça ve malzeme stokları için değer düşüklüğü karşılığı	28.812	28.812	5.762	5.762
Dava karşılıkları	13.604	13.743	2.721	2.749
Stok değer düşüklüğü karşılığı	-	90.204	-	18.041
Türev finansal araçlar gerçeğe uygun değer farkı, (net)	1.606	559	321	112
Ertelenmiş finansal gelirler, (net)	11.226	148	2.245	30
Diğer	54.273	51.100	10.855	10.220
Ertelenmiş vergi varlıkları			3.590.268	2.893.844
Ertelenmiş vergi varlığı - net			3.368.758	2.623.134

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2015	2014
Ertelenen vergi varlığı/(yükümlülüğü), net		
1 Ocak	2.623.134	1.330.197
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen	576.465	977.067
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen:		
- Finansal riskten korunma fonu	185.469	-
Geçmiş yıllara ilişkin düzeltmelerin vergi etkisi	(16.310)	-
30 Eylül	3.368.758	2.307.264

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Pay başına kazanç

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Ana ortaklığa ait dönem karı	1.735.255	750.023	1.246.256	377.368
Beheri 1 Kr nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	25.041.920.000	25.041.920.000	25.041.920.000	25.041.920.000
Toplam Kr cinsinden pay başına esas ve nispi kazanç	6,93	3,00	4,98	1,51

31. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) Müşterek yönetime tabi ortaklıklar
- (2) Nihai ortağın hissedarı olduğu şirketler
- (3) Nihai ortak

a) Mevduatlar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	1.382.782	2.508.007
Toplam	1.382.782	2.508.007

b) Alacaklar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	345.160	1.671
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	362.236	1.869
Aygaz A.Ş. (2)	57.995	1.503
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	5.143	2.337
Diğer (2)	4	3
Toplam	770.538	7.383

c) Borçlar:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Aygaz A.Ş. (2)	20.132	11.130
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	5.252	4.719
Ark İnşaat A.Ş. (2)	5.041	13.459
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	3.681	4.985
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	1.903	2.596
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2)	1.510	8.583
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	814	10.704
Setur Servis Turistik A.Ş. (2)	70	2.234
Diğer (2)	5.463	9.439
Toplam	43.866	67.849

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)**d) Verilen maddi duran varlık avansları:**

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	21.947	75.720
Ark İnşaat A.Ş. (2)	7.454	-
Toplam	29.401	75.720

e) Banka kredileri:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	14.677	22.791
Toplam	14.677	22.791

f) Ürün ve hizmet satışları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	3.676.315	1.447.682	4.337.557	1.650.705
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	2.553.095	991.321	3.932.279	2.164.892
Aygaz A.Ş. (2)	246.564	82.321	438.615	204.921
Opet-Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (1)	21.503	6.922	31.430	10.028
Diğer (2)	1.084	87	5.956	568
Toplam	6.498.561	2.528.333	8.745.837	4.031.114

g) Mal ve hizmet alımları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz - 30 Eylül 2014
Aygaz A.Ş. (2)	300.171	118.857	293.397	103.248
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (*)	82.745	6.912	17.364	3.873
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	66.369	35.572	41.823	12.375
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	51.214	13.190	45.899	17.069
Ark İnşaat A.Ş. (2)	45.621	15.097	2.972	853
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	34.891	8.995	30.843	11.688
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	17.297	7.312	13.361	7.143
Eltak Elektrik Enerjisi İthalat, İhracat ve Toptan Tic. A.Ş. (2)	16.287	7.794	15.680	5.560
Koç Holding A.Ş. (3)	9.413	4.282	9.288	3.573
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	5.482	1.828	5.685	1.675
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	4.714	-	-	-
Opet-Fuchs Madeni Yağlar (1)	1.812	477	1.400	562
Diğer (2)	19.086	7.843	18.737	10.317
Toplam	655.102	228.159	496.449	177.936

(*) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 30 Eylül 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlerdeki prim tutarlarını içermektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)**h) Sabit kıymet alımları:**

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	89.183	-	87.938	87.938
Entek Elektrik Üretim A.Ş. (2)	27.412	-	-	-
Ark İnşaat A.Ş. (2)	-	-	99.249	48.685
Diğer (2)	1.240	489	409	330
Toplam	117.835	489	187.596	136.953

i) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcıları olarak belirlenmiştir. 30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 9.610 bin TL'dir (30 Eylül 2014: 4.405 bin TL).

j) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	4.376	1.544	4.391	1.574
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)	2.463	33	3.048	890
Toplam	6.839	1.577	7.439	2.464

k) Vadeli mevduat faiz gelirleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	70.480	36.334	36.878	11.659
Toplam	70.480	36.334	36.878	11.659

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

I) Yapılan bağışlar:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
İlişkili taraflara yapılan bağışlar	306	256	283	280
Toplam	306	256	283	280

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Grup'un net finansal yükümlülükleri, esas olarak yurt dışından hammadde ithalatı ve ihracat satışları sebebiyle yabancı para çevrim riskine maruzdur. Grup, söz konusu yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır.

Aşağıdaki tablo 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir. Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Varlıklar	716.217	1.474.548
Yükümlülükler	(12.231.513)	(10.046.577)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(11.515.296)	(8.572.029)
Bilanço dışı türev araçlar net yabancı para pozisyonu	3.064.903	1.646.419
Net yabancı para pozisyonu	(8.450.393)	(6.925.610)

Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak (doğal hedge) suretiyle sınırlandırmaktadır. Bu kapsamda, 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünü stokları tutarı 2.593.098 bin TL (31 Aralık 2014 - 2.263.213 bin TL)'dir (Not 8).

Ayrıca, Grup, 1.773 milyon ABD Doları (5.397 milyon TL) tutarındaki RUP yatırım kredilerini, gerçekleşme olasılığı yüksek tahmini ABD Doları cinsinden ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD Doları/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak tanımlamış olup; bu kapsamda, 1 Mart 2015'ten itibaren nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamaktadır. RUP yatırım kredilerinin kur farkı gelir/gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Riskten korunma kazanç/(kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmektedir.

İlgili doğal hedge tutarı ve nakit akış riskinden korunma işlemi kapsamında korunma aracı olarak tanımlanan RUP yatırım kredileri hariç, Grup'un 30 Eylül 2015 itibarıyla 460.486 bin TL tutarında net yabancı para açık pozisyonu bulunmaktadır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU										
	30 Eylül 2015					31 Aralık 2014				
	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer
Ticari Alacaklar	15.904	5.226	-	-	-	9.089	3.919	-	-	-
Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	666.833	208.019	9.844	20	-	1.365.609	573.657	12.450	66	-
Diğer	2.591	482	155	129	-	3.008	1.294	3	-	-
Dönen Varlıklar	685.328	213.727	9.999	149	-	1.377.706	578.870	12.453	66	-
Diğer	30.889	725	7.178	-	4.125	96.842	720	33.133	-	1.715
Duran Varlıklar	30.889	725	7.178	-	4.125	96.842	720	33.133	-	1.715
Toplam Varlıklar	716.217	214.452	17.177	149	4.125	1.474.548	579.590	45.586	66	1.715
Ticari Borçlar	3.473.697	1.134.095	6.360	(126)	1.130	3.379.589	1.430.395	21.048	685	805
Finansal Yükümlülükler	1.124.527	354.432	13.413	-	-	516.692	202.028	17.090	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	21.665	7.119	-	-	-	923	398	-	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	4.619.889	1.495.646	19.773	(126)	1.130	3.897.204	1.632.821	38.138	685	805
Finansal Yükümlülükler	7.578.797	2.436.823	47.590	-	-	6.148.882	2.580.609	58.393	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	32.827	10.787	-	-	-	491	212	-	-	-
Uzun Vadeli Yükümlülükler	7.611.624	2.447.610	47.590	-	-	6.149.373	2.580.821	58.393	-	-
Toplam Yükümlülükler	12.231.513	3.943.256	67.363	(126)	1.130	10.046.577	4.213.642	96.531	685	805
Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	3.064.903	1.007.099	-	-	-	1.646.419	710.000	-	-	-
Aktif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	3.064.903	1.007.099	-	-	-	1.646.419	710.000	-	-	-
Pasif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(8.450.393)	(2.721.705)	(50.186)	275	2.995	(6.925.610)	(2.924.052)	(50.945)	(619)	910
Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu	(11.548.776)	(3.730.011)	(57.519)	146	(1.130)	(8.671.879)	(3.636.066)	(84.081)	(619)	(805)
Türev araçların gerçeğe uygun değeri	732.222	240.601	-	-	-	64.606	27.861	-	-	-

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal durum tablosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlere baz duyarlılık analizi özetlenmiştir:

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu				
30 Eylül 2015				
Kar/Zarar		Özkaynaklar		
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.135.154)	1.135.154	(630.572)	630.572
ABD Doları riskinden korunan kısım (-) (*)	846.171	(846.171)	-	-
ABD Doları Net Etki	(288.983)	288.983	(630.572)	630.572
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(19.678)	19.678	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(19.678)	19.678	-	-
TOPLAM	(308.661)	308.661	(630.572)	630.572
31 Aralık 2014				
Kar/Zarar		Özkaynaklar		
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(843.167)	843.167	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-) (*)	395.635	(603.196)	-	-
ABD Doları Net Etki	(447.532)	239.971	-	-
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(23.717)	23.717	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(23.717)	23.717	-	-
TOPLAM	(471.249)	263.688	-	-

- (*) 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Şirket, kullanmış olduğu RUP yatırım kredilerini ve çapraz kur swap işlemlerini nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmiş ve bu işlemlerden oluşan kur farkı gelir/giderini özkaynaklar altında muhasebeleştirmiştir. 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Şirket, kullanmış olduğu RUP yatırım kredisinden oluşan kur farklarını ve faiz giderlerini TL faizleri ile karşılaştırıp aşan kısımlarını kar zarar ile ilişkilendirip, aşmayan kısmını ise yapılmakta olan yatırımlar hesabında aktifleştirmiştir. Döviz kurundaki %10 artış ve azalış etkisi de aynı yöntemle hesaplanmış ve aktifleşen kur farkları döviz kuru duyarlılık analizi tablosunda ABD doları riskinden korunan kısım olarak sınıflanmıştır. 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli döviz işlemleri ile kur riskinden korunan kısım döviz kuru duyarlılık analizi tablosunda ABD doları riskinden korunan kısım olarak sınıflanmıştır.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak - 30 Eylül 2015	1 Temmuz- 30 Eylül 2015	1 Ocak - 30 Eylül 2014	1 Temmuz- 30 Eylül 2014
İhracat				
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	5.916.716	1.657.607	5.945.953	2.390.488
Toplam	5.916.716	1.657.607	5.945.953	2.390.488
İthalat				
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	21.358.887	7.688.883	25.239.754	9.158.966
Toplam	21.358.887	7.688.883	25.239.754	9.158.966

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerleme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dahil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2015 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (devamı)**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu:

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 30 Eylül 2015 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	790.687	-
Finansal yatırımlar	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	105.039	-

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2014 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	64.606	-
Finansal yatırımlar	-	-	-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	559	-

33. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.